

Vasile Îosif

I. Poet, prozator, dramaturg.

S-a născut în satul Căuia-Dealul Morii, județul Bacău, la 16 mai 1919. Școala primară în satul natal, apoi liceul și școala de literatură „Mihai Eminescu”, la București. Între 1933—1941, muncitor în Dobrogea. După demobilizare, între 1945—1949 — activist sindical. Premiat pentru poezie în 1949. Redactor la revista „Flacăra”. Între 1950—1974, face parte din colectivul de redacție al revistei „Tinerul scriitor”, apoi e corespondent regional și redactor, la ziarele „România liberă”, „Secera și ciocanul” (Pitești) și „Satul socialist”.

Colaborează cu versuri și reportaje în presa centrală.

Debut editorial în 1950 cu volumul de versuri Altfel de cîntec.

Debutul în dramaturgie are loc în 1958 cu piesa în trei acte Zburati, pescărușilor!, jucată pe scena Teatrului de Stat din Constanța.

II. LUCRĂRI DRAMATICE REPREZENTATE

1958, 15 octombrie — ZBURAȚI, PES-CĂRUȘILOR!

Teatrul de Stat din Constanța. Regia: Ioan Drugan. Scenografia: Tatiana Mănolescu-Uleu. Cu: Cristina Minculescu, Costel Rădulescu, Rodica Sanda Țufulanu, Dimitrie Bitang, Emil Sasu, Valentina Șambra, Gheorghe Bănică, Grigore Dimitriu, Teodora Lazăr, Lucia Georgescu-Szabo, Mircea Psatta, Constantin Guțu, Suzana Demetrian, Radu Sorin Grigorescu. Piesa s-a mai reprezentat la Teatrul de Stat din Ploiești (1958). Sub titlul MARIA, piesa de mai sus, revăzută de autor, s-a jucat în 1960 la Teatrul Național din București. Regia: Moni Gheletter. Scenografia: Mihai Tofan. Cu Eugenia Popovici, George Demetru, Nicu

Dimitriu, Al. Giugaru, Marcel Anghelencu, Gr. Vasiliu-Birlic, Silvia Dumitrescu-Timică, Sanda Toma și alții.

Cu acest titlu, piesa s-a mai jucat la teatrele din Turda, Baia Mare și s-a difuzat la Radio în 1961.

„Drama personală a președintei unei gospodării agricole fruntașe, mamă și bună soție, se petrece într-un mediu în care ritmul vieții curente progresează voinicește spre bunăstare și fericire, în vreme ce lupta cu lumea veche se poartă acum, în linia întâi, cu rămășițele retrograde din conștiința oamenilor. Exemplul Mariei exprimă adevărul că nu numai în sectorul obștesc socialismul triumfă în țara noastră, dar că desăvîșirea construcției socialiste cuprinde și antrenează în elanul ei binefăcător și domeniul, amplu și delicat, al vieții personale, familia și sufletul fiecăruia. (...) Piesa are, netăgăduit, o bază de vie autenticitate și conține citeva pagini de bună literatură despre satul de azi”. (Mihnea Gheorghiu — „Luceafărul”, 1960).

„Ceea ce însă valorifică și lărgeste cadrul tematic în care se desfășoară piesa Zburati, pescărușilor! este transpunerea poetică a mesajului de către autor. Simbolul pescărușului, căruia nu-i priește locul închis și care se avîntă în largă mare, este insistent urmărit de-a lungul desfășurării conflictului și precizează mișcător îndemnul la curaj și avînt în muncă, la îndrăzneală creatoare și perseverență”. (Rola. Beilis — „Teatrul”, 5/1960).

III. LUCRĂRI DRAMATICE PUBLICATE

● Zburati, pescărușilor! — Fondul literar al Uniunii Scriitorilor, 1959.

● Oala neagră. Farsă. ICED, col. „Teatrul pentru tineret și școlari”, 1984.

● Vinovatul joc al tinereții. București, Editura Litera, 1988.

„Piesa Vinovatul joc al tinereții are două calități de scriitură. Una este atmosfera, a doua gradația. Atmosfera e asigurată de relația dintre Teofil Zăgan și pădure, relație ridicată la nivel de pasiune, cu toate culorile și paroxisme ale ei. Pădurea e un fel de a trăi și descrierea acestui rang existențial aparte e făcută dinlăuntru, cu un frumos simț al vieții (...) Gradația ține de meșteșug. Scriitura vădește o stăpînire exactă a acestui instrument al tehnicii de teatru, cînd se pleacă de la un incident anodin în aparență și se ajunge la o încleștare dramatică serioasă, parfumul romantic al povestirii reieșind din această tehnică dramatică ce funcționează bine.” (Paul Everac — Postfață la vol. cit.).

Adriana POPESCU